UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

His, quib. vt indig. hæreditas aufertur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96119

Visual Library

rioꝛ,hic vero diſpoſitio cōfertur poſt moꝛtem.ibi s. de ſtat.⁊ ima g.l.j.ibi circa pꝛohibita. Ibi l.captatoꝛias.ſed hic nulla eſt de ceptio.Non enim confert ipſa vxoꝛ ſupꝛemam voluntatem in arbitrium alterius,ſed ipſamet declarat.⁊c.

ADDITIO.

¶Blāditijs.Adde qđ Paul.de Caſt.dicit hanc legē pꝛocedere niſi pꝛobarētur mine pꝛius facte per maritum, qꝛ tunc licet poſtea per blanditias inſtitueret maritum, qꝛ adhuc durat cauſa metus,cenſeretur fuiſſe coacta,⁊ haberent locum que dicta ſunt ſuperius in dicta l.fi.⁊ in l.j.§.que onerande. quarū rerū act. nō datur.⁊ qđ not.Inn.in c.tāta eſt vis matrimonij.qui fi.ſint legi. Tu dic,qđ in terminis idem cōſuluit Bal.conſi.ccxxiij.j.vol.

De his quibus vt indig.hereditas aufer.Rubr. XXXV.

LEX I.

1 ☞Hereditas tunc aufertur ab indigno,⁊ applicatur fiſco, quādo quis eſt indignus pꝛopter ſuum delictum.

2 Quantum tempus debeat tranſire,vt vindicta dicatur omiſſa.

4 Dſpoſitio legalis magis equiparatur vltime voluntati, quam contractui.

a HEredes.ᵃQui necem teſtatoꝛis nō vlciſcitur,hereditatem cū fructibus reſtituat,⁊ ad vſuras tenetur a tēpoꝛe mote litis.h.d. Diuiditur in duas partes. Pꝛimo loquit de rebꝰ ex quibus fructus percipiūtur naturaliter.Secundo loquit de rebus,ex quibus nō percipiūtur fructus nec poſſunt percipi,niſi vſure.Scđa ibi,ex hereditate auth. hec eſt difficilis lex,⁊ habet gl.multū inuolutā.totus titulus eſt difficilis. ¶Oppo.hic dicitur qđ debet vlciſci moꝛtem. Contra vindicta nō eſt permiſſa,vt l.ſcientiā.§.qui cuꝫ aliter.ad l.Aqui. Solu.Intelligitur hic đ vindicta,que fit accuſando homicidas, vt l.j.s.de pꝛeci.Imper.offer.non autē licet ſua authoꝛitate occidere.Alterius opp.dicit hic,qđ iſta hereditas aufertur, ⁊ applicatur fiſco.Cōtra.s.de her.inſt.l.ſi pater.⁊ l.nec apđ.Dicit gl.fal
1 lit.Tu dic qđ nō eſt pꝛopꝛie fallere,ſed eſt regula per ſe.Nam†qꝫ aufertur ab indigno,applicatur fiſco,quando quis eſt indignus pꝛopter ſuum delictū.vt hic,⁊ s.tit.j.l.ij. ⁊ per totū iſtum ti.⁊ ff.e. ⁊ gl.tenet qđ quando quis eſt indignus abſque ſuo delicto, non applicatur fiſco,vt l.cōtraria. ¶Itē opp.j.de legat.l.pen.Dicit gl.fallit ibi.Tu dic qđ illa lex nō facit exceptionē a regula,ſed facit aliā regulam per ſe,que eſt quādo quis eſt indignus, ⁊ reſpicit offenſam certe perſone,tunc qđ aufertur ab indigno,applicabitur illi perſone,nō fiſco,vt lege cōtraria. hic vero loquitur quādo certā perſonā nō reſpicit.¶Alterius opp.ff.de petitio.here. l.itē veniūt.§.cū pꝛedixi.Sol. Dicit gl.hic loquitur in eo qui ſci
b uit,ᵇ⁊ ſic eſt male fidei poſſeſſoꝛ,lex contraria loquitur in eo, qui ignoꝛauit,qꝛ cū ſit bone fidei poſſeſſoꝛ,non tenetur,niſi in quātū locupletioꝛ factus eſt,vt in contrario.Iſta gl. dicit veritatē in genere,non autē referendo ad caſum huius legis,nā ille,qui ignoꝛauit occiſoꝛes defuncti,ideſt aliqueꝫ eſſe occiſum,nō tenetur, vt ff. ad Syl.l.iij.§.qđ ad cauſam.⁊ l.ſi ante.⁊ j.eo.l.ſi ideo. Item opp. ad ſecundā partem,dicitur hic,qđ tenetur ad vſuras poſt motā litem.Cōtra.immo videtur quod a tēpoꝛe mote,vt l.item veniūt. §.petitam.ff.de peti.her. Sol.vt in gl.tene menti.Quero dicit hic heredes,quos necem teſtatoꝛis inultā omiſiſſe cōſtiterit.Quero,
2 quantū†tēpus debeat tranſire,vt dicatur omiſſa vendicta.ᶜDi
c cunt quidā tēpus eſt ſtatuendū a iudice.Simile in auth.de here. ⁊ fal.§.illud.⁊ in auth.hoc amplius.j.de fideicommiſ.Alij dicunt quod ſufficit quod tantum tempus trāſiuerit,intra quod potuerint occiſoꝛes accuſari.arg.ff.de verbo.obli.l.ita ſtipulatus.Vide iſtā gl.ij. ⁊ nota†qđ in maleficijsᵈ negatiuis, ſeu que commit
3
d tuntur in non faciendo,non eſt neceſſe qđ quis deſinat poſſe facere,vt maleficiū dicatur perfectū,ſed ſufficit quod tranſeat tantum tēpus,qđ facere potuit,vt hic.Et ſic†diſpoſitio legalis ma
4 gis equiparatur vltime voluntati, quā cōtractui,ᵉvt colligitur
e ex hac gl.cōiuncta.dicta l.ſi ita ſtipulatus.Tene mēti perpetuo. ¶Sed quero,poſtquā quis omiſit necē teſtatoꝛis inultam,quomodo aufertur ſibi hereditas.Iſta gl.videtur velle, quod de hoc accuſatur,vt puniatur in amiſſione hereditatis. Et dicit qđ iſta accuſatio poteſt fieri intra quinquenniū, vt l.in cognitione.ff. ad Sylla.⁊ vide iſtā gl.in fi.Erit ergo cōcluſio libelli, vt innuit iſta gl.dico qđ omiſiſti inultam necē defuncti,quare peto te condemnari in amiſſione hereditatis.Iſtud nō videtur de mēte illius legis,immo videtur qđ hoc ſit iudiciū ciuile,⁊ iſta eſt veritas.Erit
5 †ergo pꝛactica hoc modo,qꝛ cū heredes neglexerint accuſare occiſoꝛes,alius eos accuſauit coꝛā pꝛeſide pꝛouincie, quibus occiſoꝛibus condēnatis de homicidio,illa ſentētia lata contra homicidas habebit effectum confiſcandoꝛum bonoꝛū, cōtra heredes negligentes intra quinquenniū,vel perpetuo, vt dicta l.in cognitione.ff.ad Syl.quo facto,debebit agi petitiōe hereditatis,contra heredes,in qua habetur ratio fructuū, ⁊ vſurarū, vt hic dicitur in text.⁊ iſta cauſa agitabitur coꝛā pꝛocuratoꝛe Ceſaris, qui eſt iudex inter fiſcū,⁊ pꝛiuatum,vt l.j.s.vbi cauſe fiſ.⁊ hoc videtur tenere gl.ij.huius l.⁊ in gl.pe.⁊ l.j.s.tit.j.vide gloſſam.

ADDITIONES.

a P.PAV.P.¶Heredes.An iſta materia pꝛocedat vbi occiſoꝛem penituit,vide Panoꝛ.in c.accuſaſti.extra de accu.

b ¶Qui ſciuit.Adde qđ Paul.de Caſt.refert Gul.de Cu.dicere, per hunc tex.qđ ſi vaſallus cōmiſit feloniam.pꝛopter quam poſſit pꝛiuari feudo,vel clericus delictum, pꝛopter quod beneficio venit pꝛiuandus,licet habeāt ius in re quouſque ſint pꝛiuati,poſtquam tamen erant pꝛiuandi,tenentur reſtituere omnes fructus, quos perceperunt a die felonie commiſſe,vel quos percipere potuerunt,qui extenſiue ſint conſumpti ſiue ſint effecti locupletioꝛes,ſiue non quod Paul.de Caſtr.dicit ſingulariter notandum, quia melius alibi vix reperietur.

c ¶Vindicta.Vide qđ ex gl.que vult qđ vindicta accipiatur pꝛo actu licito,accuſando in iudicio infert Paul.de Caſt.ad q. de eo, qui recepit iniurias,⁊ dicat famulo,ſi redeas domū,niſi feceris vindictā,vel ipſemet dicat,ego faciā vindictam de illa iniuria, ⁊ poſtea ille moꝛtuus reperiatur,qđ per hanc gl.nō pꝛeſumatur iuſſus,qꝛ illa verba poſſunt ītelligi de vindicta licita,ſecundū Gul. de Cu.ipſe vero dicit qđ iudex ex qualitate perſone, habet eſtimare,arg.l.famoſi.§.j.ff.ad l.Iul.ma.Facit l.j.ſi quis Imper. male.nō qđ ex dictis verbis poſſit eū condēnare,ſed faciunt indicium ad toꝛturā, tamē Bar. in l.ſi quis mihi bona.de ac.here. de eo qui dixit famulo.vade,⁊c.tenet qđ dominus teneatur de homicidio mādato.Idem tenuit Paul.de Caſt.conſi.cclx. quod limitant Ro.⁊ Cu.niſi offenſa illata domino fuiſſet vna alapa, ⁊ non offenſa cū ferro,qꝛ verba domini debēt intelligi de ſimili offenſa, arg.eoꝛū que no.in l.j.j.vnde vi.⁊ vide ad hoc Bald.cōſi.lxxxij. vol.iij. Sed quid ſi moꝛtaliter vulneratur a fratre, filios fratris vulnerantis inſtituat, an tenebūtur necem teſtatoꝛis vindicare contra patrem vulnerantem.Ioā.And.in add.ad Spec.in rub. de ſuc.ab inteſt.decidit quod non.alleg.l.filius.ff.de condi.inſti.

d P.PAV.P. ¶Ex maleficijs.ex quo infert Ang.hic qđ pena eſt appoſita per ſtatutū ſyndicis nō denunciātibus maleficia commiſſa ctiam quam pꝛimū potuerūt denunciare,⁊ non denunciauerunt.

e POMA.¶Quā contractui.Vide etiā in hoc Alex.in l.ſi ita ſtipulatus ff.de verb.obl.⁊ in l.ea demum.s.de coll.⁊ Alex.cōſ.xxx. vol.ij.Ro.conſi.lxv.Barb.cōſi.lxvj.vo.j.Ro.cōſi.cxxiij.⁊ Barb. in c.cū omnes.de conſti.⁊ in rub.Are.in conſi.xxj.⁊ lxxxix.Item vide Bal.in c.inter ceteras.de reſcrip.vbi dicit qđ litere gratie equiparantur tam vltimis voluntatibus quā gentibus.Are.conſ. xiv.Feli.in c.j.de ſponſa.ad fi.Are.lxxxix.⁊ Alex.clxxxiiij.vol.

LEX. II.

6 ☞Accuſans teſtm̄ de falſo , ⁊ ſuccumbens, perdit ea que ſibi per teſtatoꝛem ſunt relicta.

7 Qui dicit teſtamentum nullum,vel non iure factum,ſi ſuccūbit an perdit relictum in teſtamento.

* POlla.*Factum defuncti maioꝛis,non retractatur ex perſona heredis minoꝛis.Item,ſi tutoꝛ in accuſatione falſi ſuccumbat,pupillū hereditate carere facit,⁊ ipſe ei tenebitur,⁊ de calumnia punietur.h.d. Diuiditur in partes tres. Pꝛimo,ponit vnū dictum,ex eo qđ factum fuit a defuncto maioꝛe.Secundo ponit aliud dictum,de accuſatione inſtituta pꝛo pupillo qualiter,ipſi pupillo pꝛeiudicet.Tertio qualiter pꝛeiudicet ipſi tutoꝛi.Scđa ibi,ſꝫ ſi pupilli.Tertia ibi, ⁊ de calūnia tua.Iſta lex cōſueuit reputari a iuuenibꝰ difficilis.
1 ¶Nota†pꝛimo,qđ dixi in ſummario.Secundo no.qđ poteſt accuſare tutoꝛ,nomine pupilli.Tertio†nota qđ qui in accuſatione
2 ſuccūbit,pꝛiuabitur eo qđ ſibi relictū eſt in teſtamento.¶Item nota†quod tutoꝛ accuſans,tenetur de calumnia.¶Oppon.ad pꝛimū dictum,
3 nota†qđ delictum tutoꝛis nocet pupillo.¶Item nota†quod tu
4 toꝛ accuſans,tenetur de calumnia.¶Oppon.ad pꝛimū dictum,
a nam lꝫ pupillus ſuccedat maioꝛi,pꝛiuilegioᵃſuo non pꝛiuatur, ſicut.§.ſed pupillari.de pꝛeſcriptione xxx.anno.Glo.hic vnū dicit.Tu dic qđ hic loquitur de iure iam firmato in pꝛeterito,ibi loquitur de pꝛeſcriptione firmanda in futurum,ex negligentia heredis non petentis, ideo inſpicit eius conditio. Facit ad hoc de iure fiſci.l.fiſcus.¶Secundo oppon.⁊ videt quod tutoꝛ non poſſit accuſare,vt l.ij.j.qui accuſa.non poſ.Sol.Dicit gl.expone nomine pupilli,id eſt,pꝛopter pupillū,vel ad eius vtilitatem,nomine tamē pꝛopꝛio.Idem no.in l.tutoꝛē.ff.eo.ti.vide gl.Ego ſemper quęſiui ⁊ reperi,qꝫ erat dictū do.Rich.Malū.qꝫ tutoꝛ poterit accuſare nomine pupilli,tutoꝛio nomine,vt dicit tex.hic,⁊ in l.tutoꝛē. Non obſtat l.ij.qui accuſ.non poſ.qꝛ ibi nō pꝛohibet quē alieno noie inſcribere ſe ad penā talionis, noie accuſare,ſed pꝛohibet quē alieno noie inſcribere ſe ad penā talionis.

tallionis,ſed dꝫbet quis ſe inſcribere nomine ꝓprio. Nec eſt nouū
qđ alterius nomine quis accuſet, ꝛ alterius nomine ſe iſcribat, vt
j. de iniur. l. ſi. ꝛ iſta eſt veritas. Et per hoc notabilis ſeſt queſtio,
b an ſyndicꝰ b poſſit accuſare ſyndicario nomine, vel nō. De quo vi
debitis, in l. ij. qui accu. nō poſ. ¶ Alterius opp. ꝛ intro glo. mag.
de l. tutore. ff. eo. Solu. nō perdit, qđ relictū eſt ipſi tutori, vt ibi,
ſed qđ relictū eſt pupillo, vt hic. Sed contra hoc opp. factum tu
toris nō debet nocere pupillo, vt l. neque inter. ff. de regul. iur. ꝛ l.
meminerint. j. vnde vj. Solu. vt in dicta l. neque. ꝛ in l. ſi dolo. ff. ſi
quis omiſ. cau. teſt. ¶ Itē videtur qđ etati pupillari parcatur,
vt l. poſt legatū. §. etati. ff. eo. Gl. videtur hic ponere quatuor ſolu
tiones, ſed in veritate nō ſunt niſi due. Prima eſt, concedo quod
pupillus habet duo remedia, vel reſtitutionē in integrū, ſi vult,
* vt lege cōtraria * vt agere contra tutorem pro indēnitate, vt hic,
arg. ſ. ſi tutor vel cura. interue. l. j. ꝛ l. etiā. Secūda ſol. eſt qđ hic lo
quitur quādo poteſt habere regreſſum cōtra tutorem, ibi vero,
quando contra tutorē nō poteſt habere regreſſum. Hoc autē po
teſt cōtingere tribus modis, vel propter defectū facultatū, quia
tutor nō eſt ſoluēdo, vel qꝛ tutor fecit inſtigāte matre, ꝛ conſan
guineis, vel qꝛ pupillus perdidit inſtrumēta, propter que pote
rat agere cōtra tutorē. Tamē gl. facit de iſtis tribus caſibus, de
quolibet per ſe vnā ſol. tamē omnes iſti tres caſus cōprehendū
tur in vna ſol. tripartita, placet ſol. qđ poteſt eligere pupillus, vel
c remedia iſtius legis vel illius. ¶ Alteriꝰ † opp. dicitur hic quod
tutor de calumnia punietur, cōtra. ff. eo. ti. l. tutorē. Sol intellige,
qđ punitur de calumnia euidenti, nō alias. ¶ Itē opp. de princ.
iſtius l. ad fi. Nā in princip. dicitur contrariū, qđ non poteſt retra
ctare geſta per maiorem. in fi. dicitur contrariū ibi, cum retra
ctas ea, ꝛc. Sol. Gl. exponit retractas, id eſt, iterū tractas. Que
ro, dicitur hic, qđ perdit qs partē pupilli, quero, quid de patre,
Polle. Tex. innuit qđ. no. In cōtrariū facit. ff. de bon. que libe. l.
qui in ſeruitute. ꝛ de his quibꝰ vt indig. l. poſt legatū. §. ſi pater.
7 ꝛ l. ſi filius. Sol. † Veritas eſt hec, quādo quis accuſat teſtamētū
de falſo, ꝛ ſuccūbit, ea que poſt teſtatorē ſunt relicta in teſtamēto,
perdit, ꝛ ideo ſi erat relictū filio, vel ſeruo eius, videbatur ſibi re
lictū in teſtamēto, qꝛ ex diſpoſitione defuncti, ſibi debet acquire
re, merito illo priuatur, vt in l. allegata in cōtrario. Sꝫ hec portio
Polle, nō debetur pupillo ex teſtamēto defuncti, ſed ex eo, quod
Polla pupillū fecit heredē, arg. pro hoc, qđ habes in l. etiam. ff.
8 de inofficio. teſtamē. ꝛ ibi no. ¶ Quero, † quid ſi aliquis dixit te
ſtamentū nullum, vel nō iure factū, ꝛ ſuccumbit, an perdat reli
ctū in teſtamento. Dic vt plene in l. poſt legatū. in prin. ff. eo. titu.

ADDITIONES.

* CLAVD. DE SEISS. ¶ Polla. Iſta lex. ad hoc allegatur ꝙ
ita facto voluntas declaratur ſicut verbis. ad quod. vide plures
concord. in c. dilecti filiū. in glo. de appellat.
a ¶ Priuilegio. Adde qđ gl. reꝓbat Pau. de Caſt. in quātū vult
qđ Abb. ſuccedēs laico in iure patronatus, nō habeat niſi qua
tuor mēſes ad preſentandū, prout habet laicus, qꝛ immo vtetur
priuilegio ſuo, ꝛ habebit ſex mēſes, vt habet i c. j. de iur. patr. i vj.
b ¶ Syndicus. Adde an ſyndicus poſſit accuſare nomine vniuerſi
tatis. Ioan. And. in tit. de actore. in addi. ad Spec. §. j. verſi. item
excipitur. ꝛ procurator habens mandatum ad accuſandum. non
poteſt accuſare, niſi in mandato ſit tempus ꝛ locus commiſſi de
licti, vt conſuluit Rom. conſi. xl.
* CLAVD. DE SEISS. ¶ Lege contraria. Quid autem ſi te
ſtator appoſuit penā minori inſtituto ſi aliquid faceret, quo caſu
voluit eū priuari hereditate ꝛ alij applicari, an tunc ſi contraue
nit, poſſit reſtitui in integrum: vide Areti. conſil. lxvij. ꝛ in ſimili
Alex. in l. ſi. ſ. de repud. heredit.

LEX III.

SI ea queſtio. Si ante habitā queſtionē de ſeruis, tabule ſunt aper
te, ꝛ hereditas adita, aufertur ab heredibus tanquā
indignis, niſi eſſent pupilli. h. d. ¶ Opp. de l. ſi quis in
grauescente. §. non tantū. ff. ad Sy. ꝛ l. neceſſarios. §. nō alias. eo.
titu. Sol. Iſtā intellige, ſecundum illam, quia ſupple hic aperte
ſunt tabule, ꝛ hereditas adita. Opp. quod ſufficiat apertura tan
tum, vt l. lege Corne. §. ſi. ff. eo. Sol. quantū ad penā centū aureo
rum, ſufficit ſola apertura, vt lege cōtraria, ſed quo ad amiſſionē
hereditatis requirit apertura ꝛ aditio, ita loquitur hic. ¶ Que
ro qualiter debeat haberi iſta queſtio de familia. Gl. que eſt hic,
dicit i domo, nō in iudicio. Vide gl. Iſtā gl. ſemper reprobaui, qꝛ
immo i iudicio cū debeat eſſe publica queſtio, vt ff. ad Sy. l. j. i ṗn.
Preterea ante aditam hereditatem non poteſt ſeruus torqueri
a futuro herede, vt ff. ſi quis teſta. li eſſe iuſ. l. j. §. quid tamē ſi ſub
conditione. Unde de neceſſitate debet haberi queſtio in iudicio.

☞ Incapax quando non capit, aut capit.

LEX IIII.

HEreditas. Iſta lex conſueuit reputari dif
ficilis. Breuiter dicit, Heredi
tas nō poteſt adimi in codicillis, ſed ſi in ea heredes re
putātur indigni, hereditas applicatur fiſco. h. d. Ad
literam opp. ꝛ videtur qđ hereditas poſſit dari in codicilis, vt j.
tit. j. l. ij. Sol. poteſt dari per fideicommiſſum, vt ibi, directo, nō vt
hic. ¶ Opp. ij. d. l. pe. §. ſi. de condi. inſt. Sol. Ibi in vanū cogita
uit. ¶ Opp. iij. ꝛ videtur qđ hereditas poſſit transferri ad aliuꝫ,
vt l. ex parte. ff. de adim. leg. Huius timore gl. que eſt hic, exponit
iſtam literā tribus modis. Tu tene vltimā expoſitionem, que di
cit, non videtur ad alium tranſlata, id eſt, nullo modo tranſlata.
Nunc intro gl. magnā, ꝛ eſt vtilis, ꝛ difficilis, ꝛ opp. qđ non ap
plicatur fiſco, ſed remaneat penes heredes, vt l. ex parte. ff. đ adi.
le. Sol. plures ſunt. Primo, qđ hic exp̄ſſe adimit, ibi tacite. Iſta
non eſt vera, qꝛ etiā quādo adimit expreſſe, remanet apud eū, vt
vt l. militis. §. veteranus. de teſt. mil. Dic ergo qđ hic adimit ex
preſſe, ꝛ eū dixit indignū. Et ſecundū hoc collige tres caſus. Aut
adimit tacite, ꝛ habet locū l. ex parte. Aut adimit expreſſe, ꝛ tunc
heredē dixit indignū, ꝛ habet locum iſta lex. Aut non, ꝛ habet
locum l. militis. §. veteranus. de teſta. milita. ¶ Oppo. ff. ſi ta. te.
nul. exta. l. j. §. pe. vbi dicitꝰ deferri venietibus ab inteſtato. Sol.
dicit gl. aut ille, qui reputaꝛ indignus, erat in primo gradu, aut
non. Iſta ſol. nō eſt vera, neqꝫ bona, nam ſine dubio gradus inſti
tutoriꝰ eſt prior gradꝰ, vnde nō cadit iſta diſtinctio, aut erat, ꝛc.
Unde dicit gl. diſtingue, aut mutauit volūtatē circa omnes, aut
circa vnū tantū, ꝛ etiā iſta eſt vna truffa. Tu dic, qđ hic peruenit
ad actum verbi, reputando eos indignos, ibi peruenit ad actū fa
cti, incidendo tabulas, vt decederet inteſtatus, ꝛ ita videꝛ ſenti
re gl. tua infra, in diſtinctione quā ponit. Itē opp. ſ. de teſt. l. hac
conſultiſſima. §. penul. ¶ Sol. Ibi primo heredes non reputauit
indignos, ſed ad alios nō trāſtulit. Itē opp. ꝛ modo intro diſtin
ctionē gl. ꝛ videtur quod non veniat fiſcus, ſed primo vocentur
quidā cōiuncti, vt ſ. de ſecun. nup. l. j. §. preterea. ꝛ §. omniū. de in
ceſt. nup. l. ſi quis inceſti. de na. li. l. j. in fin. Sol. Ibi loquitur quā
do heres inſtitutus ab ipſo initio eſt indignꝰ defectu teſtatoris,
hic vero loquiꝛ quādo ab initio erat dignꝰ, ſed poſtea ꝑ teſtatorē
reputatus eſt indignus. Vide iſtā gl. in l. j. diſtinctione Antequā
veniamus vlterius. Pro iſta diſtinctione declaranda quero
1 † ſi teſtator inſtituat ſpuriū, qui omnino eſt non capax, vt habui
ſtis in auth. lꝫ. in ſi. ſ. de nat. lib. ꝛ de inceſt. nu. auth. ex cōplexu.
cui deferatur hereditas. Gl. hic videꝛ dicere, ꝙ primo quibuſdā
perſonis, poſtea fiſco. Et ita ſentit Azo in Summa. in ti. de natu.
lib. Reperi quod Richar. Malum. conſuluit contrarium, ꝛ ego
a etiam conſuluiᵃ alias, ꝙ quando ille, qui eſt omnino incapax, inſti
tuitur heres palam, hereditas apud coheredē remanet, vel apud
venientes ab inteſtato, vt l. non intelligiꝛ. §. ſi quis palam. ff. de iu
re fiſci. Hoc etiam notabiliter dicit gl. in l. Lucius. §. in teſtamen
to. ff. de leg. j. Sed nullus ſpurius eſt capax portionis, ꝛ preponi
tur ꝙ ſit inſtitutus palā, ergo ꝛc. Facit de iur. fiſci. l. in metallū. ꝛ
de his que pro non ſcrip. l. ſi in metallū. ꝛ ꝙ vidiſtis in l. j. ſ. de he
redib. inſti. Facit l. ij. eo. tit. ꝛ quod ibi habuiſtis notatū. Preter
ea, poſito ꝙ ſpurius dicatur indignus, tamen eſt indignus abſqꝫ
ſuo delicto, vt l. legem. ſ. de nat. lib. Sed iſtud, qđ aufertur ab in
digno abſqꝫ ſuo delicto, remanet apud veniētes ab inteſtato, vel
coheredes, ſi ſunt, vt l. ſi pater. ꝛ l. nec apud. ſ. de hered. inſti. not.
in l. aufertur. in prin. ff. de iur. fiſc. ergo ꝛc. Non ob. l. j. de ſec. nup.
ꝛ de inceſt. nup. l. ſi quis inceſt. ꝛ de nat. lib. l. j. qꝛ in ſpecialibꝰ ca
ſibus loquuntur in natis ex coitu inceſtuoſo, vel improbato, rō
ne dignitatis, vnde non eſt extendendum ad alios non capaces,
ſed ſtandum eſt regulis precedentibus Reintro gloſ. ꝛ ad iſtud
2 dictum glo. oppo. † qđ quando quis eſt non capax, propter defe
ctum teſtatoris, videtur quod pertineat ad fiſcū indiſtincte, ꝑut
vidiſtis in l. eius. §. j. ff. de teſt. Sol. Tres caſus debes aduertere.
Aut quandoqꝫ heres non poteſt capere, propter teſtatoris defe
ctum, ꝛ tunc eſt ideo, qꝛ teſtator cum nullo poteſt facere teſtm̄, ꝛ
tunc ſi quidem bona ſua non ſunt publicata, eſt locus venienti
bus ab inteſtato, vt l. j. §. plane. ff. de ſuis ꝛ legi. Si vero bona ſua
eſſent publicata propter delictuꝫ indiſtincte ſuccederet fiſcus, vt
l. eius qui. §. j. ff. de teſtamen. Si vero cum quibuſdam poteſt face
re teſtamentum, cum quibuſdam non, vt in eo, qui habet filium
ſpurium, cū eo non habet teſtamenti factionem, cū alijs ſic. Re
gula eſt qđ ſi relinquitur palā, debet remanere apud coheredes,
vel venientes ab inteſtato. Fallit in quibuſdā caſibꝰ, vt ſupra di
xi. Modo habetis expeditum principiū huius diſtinctionis, ꝛ ſi.
gl. ¶ Quero pro declaratione ſecundi membri diſtinctionis glo.
3 † qñ heres non eſt capax propter defectum ſui, vtrum applicetur
fiſco, vel veniat ad venientes ab inteſtato. Glo. hic plene non de
clarat. Tu vero dicas, aut inſtituitur heres omnino non capax,

aut inſtituitur capax,ſed eſt indignus. Primo caſu,locus eſt ve-
nientibꝰ ab inteſtato,vt l.prima,ſupra,de heredibus inſtituẽd.
ſecundũ opi.verã.l.ſi in mettallum.ff.de his que pro non ſcript.
de iure fiſci.l.in metallum.qd̃ debet intelligi,ſi fuit inſtitutus pa
lam,vt ſ.dixi.Si vero inſtituatur heres capax,tamen indignus,
tũc aut indignus eſt abſqʒ ſui defectu,vel delicto,⁊ nõ eſt locꝰ fi-
ſco vt l.ſi pater.⁊ l.nec apud.ſ.de here.inſti. Aut eſt indignꝰ ſuo
delicto,⁊ tũc aut illud delictũ reſpicit iniuriã certe pſone,⁊ nõ eſt
locus fiſco,ſed applicabitur illi perſone,vt l.pe.j.de leg. Aut non
reſpicit offenſaʒ,ſeu iniuriã certe perſone,⁊ tũc regula eſt, quod
illud,qd̃ aufertur ab indigno applicatur fiſco,vt l.Papinianus.
§.meminiſſe.de inof.teſt.⁊ ſ.eo.ti.l.j.cũ multis ſimilibus. ¶ Que
4 ro,pro declaratione †tertij mẽbri diſtinctionis glo. quid ſi heres
non eſt capax propter defectũ teſtamẽti,cui applicabitur heredi
tas? Diſtingue,aut fuit defectus teſtamẽti ab initio, q2 teſtator
non obſeruauit ſolennitatẽ teſtamenti, ⁊ tũc veniũt veniẽtes ab
inteſtato,vel qui erãt alias inſtituti,in alio teſtamento ſolenni,vt
Inſt.de here.que ab inteſt.def.in pn.⁊ ff.de ad.leg.l.ex pte. Aut
teſtamentũ deficit ex poſt facto, ⁊ tũc aut deficit propter caſum
aut propter factũ teſtatoris,circa ipſuʒ teſtamentũ. Si propter
caſum vt puta propter poſthumi natiuitatẽ vel q2 dedit ſe ad ar
rogandũ teſtatori, vel ſimile, tũc ſine dubio veniũt venientes ab
inteſtato,vt ſ.de poſthumis here.inſti.per totũ.⁊ ff.de li.⁊poſth.
per totũ.⁊ j.titu.j.l.j.Secũdo caſu dico,aut teſtator peruenit ad
actũ verbi,faciẽdo aliã voluntatẽ, aut ad actũ facti cancellando
primũ.Si teſtator peruenit ad actũ verbi, tunc ſi quidem in alia
volũtate valida,de iure cõmuni,vel de iure ſpeciali,venit ad illos
quibus in ſecũda volũtate reliquit, vt l.hac cõſultiſſima. §.ſi qs
autẽ.ſ.de teſti.Si autẽ in alia voluntate inualida,tunc aut here-
des reputauit indignos,⁊ eſt locꝰ fiſco, caſus eſt hic. aut eos nõ
reputauit idignos,⁊ tũc aut poſtea ſupuixit per decenniũ,⁊ eſt lo
cus veniẽtibꝰ ab inteſtato,cũ primum teſtamentũ irritetur, vt l.
ſancimus.de teſta. Aut nõ ſupuixit per decenniũ,⁊ tunc remanet
apud primos inſtitutos,vt l.mili.§.veteranus.de teſtamen.mili.
Scd̃o caſu,qñ peruenit ad actũ facti gl.tangit hic plenius.⁊ in l.
noſtrã.ſ.de teſta. Dic vt plene dixi i l.fi.de his quibus vt indig.

ADDITIO.

a ¶ Ego cõſului. Adde Bar.in conſi.inci.Dominicus.⁊ cõſi.inci.
thema tale,legatũ factũ eſt.⁊ Bal.⁊ Jo.de Imol.in l.ij.ff.de teſt.
per Bar.in l.ſi pater.ſ.de here. inſti. ſi filius autẽ occidit patrẽ,
dicit Cyn.qd̃ hereditas nõ ibit ad veniẽtes ab inteſtato, ſed ad
fiſcũ.in l.cũ ideo §.fi.⁊ dicit eſſe caſuʒ.ff.de bo.dam. Adde l.ſoro-
rem.j.eod.⁊ tex.no.in l.Lu.ff.de iu.fiſc.vbi etiã probatur qd̃ ne-
dum occidens prohibetur cum effectu ſuccedere occiſo, ſed etiaʒ
heredi eius. De his etiam vide per Bal.in l.codicilis.§.matre.ff.
de lega.ij. Uide Bald.conſi.ccxxiij.in j.vol. An autem ſubſtitu-
tus alicui in cauſam mortis admittatur, ſi interficiat illum, cui
fuit ſubſtitutus ⁊ ſi non:quis ſuccedat vide Bal.conſi l.iiij.vol.

LEX V.

1 ☞ Quando quis non implet voluntatem defuncti circa funus,
quomodo cogatur.

NOn oportet. Qui expẽſas funeris nõ fa
cit, quas iniunxit teſtator
nõ remouetur vt indignus.h.d. ¶ Quero circa l.no-
ſtram. Primo vtrum hoc ſit verum,ſiue teſtator iniũ-
xerit ... Gloſſ.tua determinat quod ſic,vtroque caſu,⁊ ſic hec
non eſt iuſta cauſa quare vt indigno auferatur hereditas alicui.
¶ Sed quero quando quis nõ vult implere voluntatẽ defuncti
1 circa funꝰ,qualiter cogatur †. Gl.dicit,⁊ bene quod per cohere-
des ſi ſint plures,vel authoritate põtificali, vt l. hereditas.ff.de
pet here. Itẽ pdicta vera,niſi teſtator hoc expſſiſſet, vt ſi hoc he-
res non obſeruauerit,caderet a relicto,vt j. de fideicommiſ.l.fin.

LEX VI.

1 ☞ Qui accuſauit quando teneatur cauſam appellationis pſeq.
3 Principales,⁊ mandatores poſſunt accuſari.

MInoribus. Crimẽ iulte necis, nõ obeſt mi
noribus. Item qui accuſauit,
debet cauſam appellationis proſequi.h.d. Ad legem
noſtram vltima glo.opp.de l.propter veneni.§.fi.ff.ad
a Syllania. Gl.dicitª ibi excuſatur propter inopiam. argumentuʒ
ff.manda.l.ſi procurator.§.ſi ignorantes. Iſta ſolutio continet di
1 uinationẽ. Dicas ergo ſic, †quandoque ille qui accuſauit obti-
nuit,⁊ reus qui ſuccubuit,appellauit. tunc tenetur appellationẽ
proſequi,niſi ſi minor.hic eſt caſus. Ideo quia preſumitur quod
habeat bonam cauſaʒ ſcilicet,quod ſententia ſit iuſta. Quãdoqʒ
ille,qui accuſauit,ſuccubuit,⁊ tunc nõ tenetur appellare,nec ap-
pellationem proſequi,⁊ ita loquitur lex cõtraria. Ratio. q2 ſñia
preſumitur iuſta,argumento eius qd̃ no.in l.herennius.§.caia.ff
2 de euic. ¶ †Querit gl.vtrum ille qui appellauit,debeat cauſam
appellatiõis ponere in appellatiõe,⁊ hic tex.facit qd̃ ſic, Tu dic
de hoc plene,vt ff.de appella.l.j.⁊ l.ſeq.qd̃ hodie de iure canonico
eſt expeditum,vt extra de appella.c.cordi.libr.vj. Quero qd̃ ſi tẽ-
b pore quo accuſauerunt,erãt minoresᵇ, tẽpore vero appellatiõis
ſunt maiores. Dicit gl.quod inſpicitur initum,vt l.in.§.Seio.ff.
3 de mino. ¶ Ultimo †facit iſte tex.in ar.quod principales,⁊ man
c datores,ᶜpoſſunt ſimul accuſari. De hoc videbitis in l.j.j.ſi reus,
vel accu.mor.fu.ff.de adul.l.nihil.

ADDITIONES.

a ¶ Gl.dicit. Adde quod Cy.vt refert ⁊ ſequitur do. Alex.ſimpli
citer dicit quod hodie priuaretur heres,ſcd̃m formã aut.hoc am
plius. Jac.But.probat vltimam ſol.gl.per quã dicit limitari ad
quod habetur in dicta auth. hoc amplius. ſcilicet, quod heres
non implens voluntatem defuncti priuatur hereditate ſolum,
quando voluntas concernebat cõmodum pecuniarium.alias ſe-
cus,vt hic. Idem tenet Raph.putãs notandũ pro limi.d.auth.
b ¶ Minores. Adde qd̃ Cy.⁊ Old.tenẽt cõtra gl.q2 priuilegiuʒ
eſt etati conceſſuʒ,ergo vltra durare non debet.l.ſi tutor Reip.
in prin.ff.de tut.⁊ ratio.diſtra.l.non ſolũ.§.ſi libertus.ff.de excu
tut.l.Titia Seio.§.vſuras.de leg.ij. Itẽ quia duo videtur eſſe pre
cepta. Unũ qd̃ heres vindicet necẽ defuncti. ſecundũ qd̃ vindi
cet antequam adeat. Licet ergo minor excuſetur a ſecundo non
excuſatur a primo, ar.l.Celſus.§.j.de ar.⁊ c.cum dilecti.de
contu. Non ob.§.illud.alleg.in gl.quia reſpondet,quod ibi lo-
quitur in priuilegio certe etati conceſſo,tamen Bal.Angel.Sa
li.⁊ Fulgo.tenent cum gl.quã Paul.de Caſt.inducit ad queſtio
nem de matre que tẽpore mortis mariti erat minor,quo caſu ex
cuſatur,ſi nõ petijt tutorẽ filijs, vt aduer.deli.l.ij.an facta maior
excuſetur,ſi adhuc filij ſunt impuberes,gloſ.hic preſtat argu.qd̃
excuſetur, Ibi dicit quod contrariũ tenuit Old.quẽ credit dice-
re veritatem,tamen Bal.in auth.ſi captiui.tenet quod immo ex-
cuſetur per iſtam gl.⁊ ita dicit ſe conſuluiſſe,⁊ Spe.idẽ determi-
naſſe in tit.de reſti.in inte.§.ij.verſi.ſed quid ſi ipſa mater,⁊ ita trã
ſit do. Alex. Tu adde Ro.in terminis conſulentẽ conſi.cclxxxix.
inci.in Chriſti nomine,viſis thematis narratis,vbi allex.Spec.⁊
Bal.vbi ſ.⁊ gl.hic ⁊ aliam gl.in l.i.ſ.in qui.cau.in inte.reſti.non
eſt neceſſaria.⁊ Bal.cõſil.cxj.inci.in Chriſti nomine.mater.iiij.li.
q2 vbi lex non cauet,quod excuſatio debeat eſſe temporalis.pri-
uilegium debet eſſe perpetuum,alleg.§.illud in aut.de dig.ad di
ctum Spe.idẽ tenet Pet.de Anch.cõſi.dxij. Ang.conſi.xvij.
c ¶ Principales,⁊ mandatores. Adde qd̃ Bal.Sali.⁊ Pau.de
Ca.dicunt quod ſi ſyndicus tenetur ex forma ſtatuti denunciare
delinquentes ſub pena,⁊ plures cõmiſerũt delictũ,ſyndicꝰ omiſit
vnum delinquentibus denunciare,tenetur ad penam perinde,ac
ſi nullum denunciaſſet. Adde etiaʒ Bal.in l.cum exhibuiſſent.§.
fi.ff.de pub.⁊ l.fi.ff.ad l.Cor.de ſica.⁊ in l.ordinarij.ſ.de rei vend.

LEX VII.

a **S**I ideo. ªSi occiſores non reperiuntur,non pri
muntur heredes non accuſantes.h.d.
1 Iſta lex eſt argu.ad queſtionem,†immo quaſi caſus
ſyndico comitatus,qui tenetur denũciare malefacto
res, vt eo caſu quo reperiri, ſeu denunciari non poſſunt,vel ma
leficium eſt occultum vt furtum,⁊ ſimilia,non punitur,ſi non de
b nunciauitᵇ. De hoc dixi plenius in l.diuus.de cu.reo. facit ad
hoc.l.annus.ff.de cal.⁊ l.ſemper.§.annus.ff.quod vi aut clam.

ADDITIONES.

a ¶ Si ideo. Et vide eund. Barto.in l.j.§.occiſorum.ad Sylla.
conſil.xlj.inci. Nucerini.⁊ in l.diuus.de cuſt.reo.⁊ in l.an in totum.
ff.de noxa.⁊ Bald.hic,⁊ Bar.in l.j.§.ſi in villa.ff.ad Sylla.
conſulo Brixie. Andreas Barba.
b P. PAV. P. ¶ Si non denunciauit. Licet hoc caſu nõ teneatur
denunciare maleficium commiſſum,ſecundum Ang.hic dicenteʒ
ſepius ſe ita practicaſſe Peruſij.

LEX VIII.

a **A**Lia cauſa. ªHumanũ eſt peccare,ſed diabo
licum perſeuerare.h.d. ¶ Opp.de
l.poſt legatum,in prin.ff.de his qui.vt ind.Sol.Aliud
eſt dicere teſtamentum falſum irritum. ¶ Opp.de l.
Lucius.la ij.§.Sempronia.ff.de leg.ij.ſolue vt in gl.

ADDITIO.

a POMA. ¶ Alia cauſa. Uide Bal.in ver.ſed pone.vbi dicit
de illo qui confitetur referendo ſe ad inſtrumentum po
peritur non ſolenne,an preiudicetur ſibi. Et concludit
quod idem Bal.videtur voluiſſe oppoſitum prima facie
tex.in l.ij.ſ.de erro.aduo.quod dictũ magnifacit. Alex.conſi.
vol.iij.tamen pro concordia vide pleniſſime Roma.conſi.
incip.omnipotentis dei poſtulato ſuffragio.

LEX IX.

CUm fratrem. Si defunctꝰ occiſus eſt,
poteſt hr̃ditas adiri,⁊ po
ſteam aditam vindicari.h.d. ¶ Opp.de l.ſi ea queſtio.ſ.eo.

fuit mortuus a familia, ꝛ debet ante aditam hereditatem haberi
queſtio de ea, vt l. contraria. Si ab alio, tunc ſtatim poteſt adire,
ꝛ poſtea vindicari, ſi fuit mortuus clam. ſi vero palam, ꝛ primo
debet vindicari, vt l. propter veneni. ꝛ §. occiſorum. ff. ad Sylla. Et
iſta eſt vera opin. Azo tamen non diſtinguit clam, vel palam, qñ
ab extraneo quis dicebatur occiſus, immo dicebat quod pote-
rat ante adiri, ꝛ poſtea vindicare, que opi. eſt contra caſum l. iuſ-
noribus. in fi. ṡ. eo. Alij vero dicunt, quod qñ a familia fuit occi-
ſus, debet primo haberi queſtio de familia, quã hereditas adea-
tur, licet accuſatio poſſit deferri, ſed certe accuſatio nõ differtur,
vt l. neceſſario. §. i. ff. eo. Tene ergo diſtinctionẽ gl. Ultimo quero,
quid prouidet ſenatuſconſultum Syllanianũm. Dic vt in gl. que
recitat tex. in l. j. ff. eo. ad Syllanianum.

LEX X.

2 ☞ Si heres inſtitutus poſt mortem defuncti concubuit cum
eius vxore, aufertur ab eo hereditas tanquam ab indigno.

a Sororem. a Nõ imputatur heredi, qui non ac-
cuſauit, ſi ab alio fuit preuẽtus. h. d.
Op. ff. ad Tertu. l. ij. §. ſi mater. ꝛ §. confeſtim. de iure fi-
ſci. l. edicto. §. cum ante. Solut. Intellige hoc, quando vxor non
fuit in mora accuſandi, ſed fuit preuenta. Per hoc habes defen-
1 ſionem pro ſyndico † comitatus, qui tenetur denunciare maleſi-
cia, nam ſi a principali offenſo, vel ab alio fuerit preuentus, qui
accuſauit, non imputetur ſibi, ſi non accuſauit. Hic habes text.
2 Ultimo hic habes † vnam gloſ. ꝛ no. ꝛ ſepe venit de facto. Tenet
b hic gloſ.[b] quod ſi inſtitutus heres, poſt mortem defuncti concu-
c buit[c] cũ vxore defuncti, auferẽ hereditas ab eo, tanquam ab indigno.
Uide gl. de hoc videbitis j. de fideicom. l. fideicommiſſum.

ADDITIONES.

a POMA. ℭ Sororem. An autem iſta lex ꝛ ſimiles habeant lo-
cum in voluntate tacita, vide Arct. conſ. clv.
b POMA. ℭ Tenet hic gl. Hanc gl. approbat in l. fi. ff. eod.
c ℭ Concubuit cum vxore. Adde quod Pau. de Caſtr. dicit, quod
gloſ. optime facit, quod ſi vidua committat ſtuprum, durante vi-
duitate, debet perdere dotem, quia dicitur eſſe in priori matri-
monio, vt colligitur j. de bo. ma. l. fi. ibi dum dicit, in priori matri-
monio, quod dictum Alexan. non placet hic per eum. tamen ipſe
Paulus licet hic non dicat ita conſuluit conſ. cxxj.

LEX XI.

1 ☞ Dilatio legalis, nemini debet eſſe damnoſa.

a Cum Sillanianum. a † Dilatio le-
1 galis, nemini
debet eſſe dãnoſa. h. d. ℭ Nota primo, quod dixi i ſum-
mario. Facit quod habuiſtis in l. fi. §. donec. ṡ. de iur. delib. ꝛ l. ij.
§. legatis. ff. de iud. ℭ Scdo nota caſum, in quo ſibi ſeru[9] acqrit.
ℭ Quarto nota caſum, in quo ſeruus habet heredem, nam iſta
ſunt ſpecialia in hac conſtitutione. ℭ Ultimo glo. fi. ſignat vnum
contrarium, ꝛ non ſoluit, quem vide ibi furtim. §. ꝛ ſi non tota.
Sꝫ hic in ſtatutis ciuilis ſapientie, ibi in delictis, in quibus ſuf-
ficit, ſi voluntas deducat ad aliquem actum, licet non pficiat, ꝛc.

ADDITIO.

a P. PAV. P. ℭ Cum Syllanianum. Circa regulã hic poſitam
quod non dicitur aliquid perfectum, donec aliquid supereſt ad
agendum, vide multa que cumulat Felyn. in c. cam te. extra de re-
ſcrip. Faciunt ea que habes in l. contractus. ad Barto. C. de fide
inſtrumentorum.

LEX XII.

1 ☞ Qui ſtant in eodem loco, in quo poſſit clamor exaudiri, di-
citur ſub eodem tecto.
2 Impuberes ceduntur ferula, ad inquirẽdum, non ad puniendũ.

1 Talis. Sub † eodem tecto dicuntur, qui ſtant
in eo loco, in quo poſſunt clamorem do-
mini exaudire. h. d. ℭ Oppon. de l. j. §. impubes. ff. ad
Syllania. Sol. Hic loquitur de ſeruis maioribus, ibi
2 de minoribus, ꝛ impuberibus, qui † impuberes ſolent ferula ce-
di, ad inquirendum, non ad puniendum. vide gl. tuã, quam nota.
3 † Nota quod licet impuberes nõ ſint idonei teſtes in maleficijs,
vt l. in teſtimonium. ff. de teſti. hoc eſt verũ ad plenã pbationẽ, ſꝫ ad
indiciũ bñ poſſunt examinari. Et ſic nota quod dictuꝫ ipuberis
eſt ſufficiẽs indiciũ. ℭ Nota qd eſt dictũ ſub eodẽ tecto, facit q. q
b ca. tur vic. ni. ꝛ illi dicunt vicini, quouſqꝫ vox põt audiri. De
hoc dixi p ene i l. ſi tertius. de aqua plu. arcẽ. ꝛ ibi ſcripſi, ꝛ eſt tra-
ctatus valde lõgus, quia iſta dictio, vicini, accipitur diuerſimo-
de. quia aliter accipiuntur vicini in ciuitate, aliter in rure. Item
aliter vna ciuitas eſt vicina alteri, ꝛc. ℭ Item facit ad queſtionẽ
4 † de campana, quod ſi ſtatutum dicat, quod poſt primam pulſa-
tionem campane, pene duplicentur, quid ſi maleficium committi-
tur in comitatu, in tali loco, ad quem ſonus campane non protẽ-
ditur, quid iuris. iſtam queſtionem diſputauit do. Iac. But. ꝛ eã
dixi in l. j. §. eo. autem tecto. ff. ad Syllan.

a De codicillis.a Rubr. XXXVI.

ADDITIO.

a P. PAV. P. ℭ De codicillis. An ꝛ qñando rumpãtur rupto
teſtamento, vide Alex. conſ. ciiij. Item quod tutius ſit aliquid re
linquere per codicillos quam per teſtamentum, vide Cepo. cau-
tela cj. ꝛ cixxx. Item quod ſit differentia inter codicillos expreſſe
factos ꝛ clauſulam codicillarem que ſit per illa verba ſi non va-
let iure teſtamenti, ꝛ vide Bar. conſ. ccxxiij.

LEX I.

2 ☞ Uoluntas inualida coram quinque teſtibus confirmatur, vo-
luntas obſcura coram duobus teſtibus declaratur.

Rupto. Poſthumi agnatione rumpitur teſta-
mentũ, ꝛ codicilli teſtamẽto cõfirmati,
ꝛ qui teſtamentũ ruptum corã quinqꝫ teſtibus confir
mat, facit iure codicillorũ valere. h. d. Op. de l. ſi quis
cu teſtamentum nullũ. ij. reſpon. ff. eo. ꝛ l. qui graui. ꝛ l. ab inteſtato.
So. Qñqꝫ quis facit codicillos, qui non dependent ex teſtamẽto,
quod eſt qñ nullum factum eſt teſtamentum, tunc poſthumi na-
tiuitate non rumpuntur, vt in contrario. Qñqꝫ quis facit codicil
los pertinentes ad teſtamentum, quod eſt qñcunqꝫ teſtamentum
eſt factum, ſiue precedat, ſiue ſequatur, tunc rupto teſtamẽto rũ-
puntur codicilli. Ita loquitur hec lex, ꝛ l. ſi quis cum teſtamentũ
nullum. ff. eo. ℭ Op. ij. ꝛ videtur. quod rupto teſt. debeanẽ legata,
vt in auth. ex cauſa. ṡ. de li. ꝛ poſt. h. a. Sol. Dicit gl. hodie corrigi-
tur iſta lex, quia quo ad legata remanet firmum teſtamentum, et
1 codicilli. Uide gl. tenet ergo † iſta gl. quod auth. ex cã. hꝫ locũ in
preteritione poſthumi, ꝛ in preteritione paterna. quod qualiter
intelligatur, dixi in auth. ex cauſa. Itẽ opp. ꝛ videtur quod teſta-
mentum non poſſit confirmari corã quinqꝫ teſtibus immo requi-
runtur ſeptẽ, vt l. hac conſultiſſima. §. j. ṡ. de teſt. Sol. Dicit gl. hic
debetur vt ex codicillis, non vt ex teſtamento. Contra iſtud dictũ
glo. op. duobus modis. Ad confirmandum primũ teſtamentum
requiruntur quinqꝫ teſtes, & gl. idẽ tenet in l. qui ex libertis. §. te-
ſtamento. ff. de bono. poſ. ſecundum tabu. Cõtrarium dicit alibi,
quod ſufficiant duo, vt l. heredes palam. §. j. ver. quod vero qs. in
2 verbo. poſſe. de teſt. † Sol. qñqꝫ quis vult confirmare voluntatem
inualidam, tunc requiruntur quinque teſtes, vt hic. ꝛ not. in d. §.
teſtamento. Quandoque quis vult voluntatem obſcurã validam
tm̃ declarare, tunc ſufficiunt duo teſtes. Ita intelligatur in d. ver.
quod vero quis, ꝛ ibi per Dyn. quod tene menti perpetuo. Scdo
opp. ad hanc gl. dicit iſta gl. quod agitur ex voluntate cõfirman-
te, tanquam ex codicillis. Contra videtur in d. l. qui ex lib. §. teſta
mento. videlicet quod agatur ex voluntate cõfirmata, vt eſt teſt.
Sol. Qñque teſtamentum primum fuit ruptum propter defectũ
ſuperuenientem in perſona teſtatoris, quo defectu ceſſante con-
firmatur primum, tunc agitur ex voluntate confirmata, de iure
pretorio, vt l. contraria. Quandoque teſtamẽtum rumpitur pro-
pter alium caſum ſuperuenientem extrinſecum vt propter nati-
uitatem poſthumi, tunc ſi impedimentum durat, quia poſthu-
mus viuit, non põt confirmari vt teſtamentum, ſed agetur ex hac
voluntate confirmante, vt ex codicillis, vt hic. Sed ſi impedimen-
tum ceſſaret, quia viuo teſtatore poſthumus decederet, cõfirma-
retur ipſo iure, abſque confirmatione expreſſa, vt l. poſthu. in
prin. ff. de iniuſt. teſt. Dixi tibi in l. ij. ṡ. de poſthu. here. inſti.

LEX II.

* Hereditatem. a Hereditas nõ poteſt dari,
b neque adimi[b] in codicillis di
a recto, ſed per fideicommiſſum. ſic. h. d.

ADDITIONES.

a AND. BARB. ℭ Hereditatẽ. Et vide Bar. in cõſ. ccxxiiij.
incip. factũ eſt tale, ſub annis. ꝛ vide Lud. Rom. in cõſ. clxxviij. an
poſſit renocari hereditas in codicillis ꝛ de nullitate codicillorũ.
* CLAV. DE SEISS. ℭ Hereditatem. Uide ad propoſitum
Alex. conſil. lvij. vol. ij.
b ℭ Dari neque adimi. Adde quod Alex. querit an inſtitutio fa-
cta de re certa in teſtamento quo alius eſt vniuerſaliter inſtitu-
tus poſſit i codicillis adimi. Reſpo. ſꝫ Bal. in l. omnodo. in princ.
iij. q. ṡ. de inoffic. teſt. qd ſic ſi extraneus erat inſtitut[9] in re certa,